

KAJIAN HAK PEKERJA DI TAPAK BINA
MENGIKUT PERUNTUKAN UNDANG-UNDANG

YUSMADY BIN MD. JUNUS

UNIVERSITI TEKNOLOGI MALAYSIA

**KAJIAN HAK PEKERJA DI TAPAK BINA
MENGIKUT PERUNTUKAN UNDANG-UNDANG**

YUSMADY BIN MD. JUNUS

*Laporan projek ini dikemukakan sebagai
memenuhi sebahagian daripada syarat penganugerahan
Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan Pembinaan)*

**Fakulti Kejuruteraan Awam
Universiti Teknologi Malaysia**

ABSTRAK

Kajian ini mengkaji hak-hak pekerja tempatan di tapak bina mengikut peruntukan undang-undang. Hak yang dikaji merangkumi lima hak yang digariskan di bawah Akta Kerja 1955 dan Borang Kontrak Standard JKR203A iaitu gaji pekerja, waktu bekerja, peruntukan cuti, pemberhentian pekerja dan pampasan pekerja. Kajian mendapati lima hak yang dibincangkan di atas jelas diperuntukkan di bawah peruntukan undang-undang iaitu mengikut Akta Kerja 1955 dan JKR203A. Kajian mendapati, walaupun peruntukan undang-undang telah menggariskan dengan jelas hak-hak yang sepatutnya diperolehi oleh pekerja tempatan di tapak bina dan tanggungjawab majikan kepada pekerja tetapi tidak semua dinikmati oleh pekerja dan dilaksanakan oleh majikan. Apakah yang mendorong kepada terjadinya hal sebegini? Kajian terhadap tahap kesedaran pekerja telah dibuat. Keputusan menunjukkan bahawa tahap kesedaran pekerja terhadap hak mereka adalah rendah. Sehubungan dengan itu, langkah-langkah perlu diambil oleh pihak-pihak tertentu untuk memastikan hak pekerja tempatan di tapak bina terjaga seterusnya menjadikan kerjaya industri binaan lebih menarik bagi rakyat tempatan.

ABSTRACT

This study examines the rights and entitlement of the local construction site workers as outlined in the legal provision. These rights and entitlement are based on the specific requirement under the Employment Act 1955 and the Standard Form of Contract JKR203A with particular emphasis on five major aspects; payment of salary, working hours, workers compensation, allocation on worker's leave and the dismissal of workers. These have been clearly outlined in the relevant act and regulations. The study reveals that, although the rights and entitlement are clearly outlined, some workers indicate that the benefits have not been fully provided by the employers. Why is this happening? The survey reveals that the level of awareness toward their rights is very low. Appropriate action should be taken to address the rights of local workers. This is very important in order to attract more local workers to work in the construction industry.

KANDUNGAN

<u>PERKARA</u>	<u>MUKA SURAT</u>
JUDUL	i
PENGAKUAN	ii
DEDIKASI	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
ISI KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xiii
SENARAI RAJAH	xv
SENARAI SINGKATAN	xvii
SENARAI KES	xviii
SENARAI STATUT	xx
SENARAI LAMPIRAN	xxi
BAB I	PENDAHULUAN
1.1	PENGENALAN 1
1.2	PERNYATAAN MASALAH 2
1.3	KEPENTINGAN KAJIAN 4
1.4	MATLAMAT DAN OBJEKTIF KAJIAN 5
1.5	SKOP KAJIAN 5
1.6	METODOLOGI KAJIAN 6

BAB II	PEKERJA DI TAPAK BINA	8
2.1	PENGENALAN	8
2.2	DEFINISI DAN STATISTIK	9
	2.2.1 Definisi Pekerja	9
	2.2.2 Definisi Majikan	10
	2.2.3 Statistik Pekerja Binaan Di Malaysia	11
2.3	KATEGORI PEKERJA DALAM INDUSTRI BINAAN	12
	2.3.1 Pekerja Mahir	12
	2.3.2 Pekerja Separa Mahir	13
	2.3.3 Pekerja Am	14
	2.3.4 Juruteknik	14
	2.3.5 Ahli Teknologi	15
2.4	ORGANISASI DAN NISBAH PEKERJA DI TAPAK BINA	16
2.5	PEKERJA DAN PRODUKTIVITI	19
2.6	KESIMPULAN	19

BAB III	HAK PEKERJA BERDASARKAN PERUNTUKAN UNDANG-UNDANG	20
3.1	PENGENALAN	20
3.2	KONTRAK PERKHIDMATAN DAN TANGGUNGJAWAB PEKERJA DAN MAJIKAN	21
	3.2.1 Kontrak Perkhidmatan	21
	3.2.1.1 Ujian Kawalan	22
	3.2.1.2 Ujian Pelbagai	23
	3.2.1.3 Ujian Organisasi	24
	3.2.1.4 Ujian Komposit	24
	3.2.2 Tanggungjawab Pekerja dan Majikan	25
	3.2.2.1 Kewajipan dan Tanggungjawab Pekerja Kepada Majikan	25
	3.2.2.2 Kewajipan dan Tanggungjawab Majikan Kepada Pekerja	26
3.3	HAK PEKERJA DI BAWAH AKTA KERJA 1955	28
	3.3.1 Gaji Pekerja	28
	3.3.1.1 Definisi Gaji	29
	3.3.1.2 Gaji Minimum	30
	3.3.1.3 Tempoh Gaji	31

3.3.1.4	Pendahuluan Gaji	32
3.3.1.5	Potongan Gaji	33
3.3.1.6	Had Potongan Gaji	34
3.3.1.7	Gaji Bagi Kerja Kontrak	34
3.3.1.8	Keutamaan Gaji	35
3.3.1.9	Penyata Gaji	35
3.3.2	Waktu Kerja	36
3.3.2.1	Definisi Waktu Kerja	36
3.3.2.2	Waktu Kerja Syif	37
3.3.2.3	Kerja Lebih Masa	38
3.3.3	Peruntukan Cuti	40
3.3.3.1	Cuti Rehat Mingguan	40
3.3.3.2	Cuti Kelepasan Am	41
3.3.3.3	Cuti Tahunan	42
3.3.3.4	Cuti Sakit	43
3.3.4	Pemberhentian Pekerja	45
3.3.4.1	Penamatan Dengan Notis	45
3.3.4.2	Penamatan Tanpa Notis	46
3.3.4.3	Penamatan Sebab Rentikerja Sentara dan Pekerja Berlebihan	46
3.3.4.4	Penamatan Kontrak Perkhidmatan Atas Sebab Khas	49
3.3.4.5	Remidi Untuk Pekerja	50
3.4	HAK PEKERJA DI BAWAH PERUNTUKAN BORANG KONTRAK SETARA JKR203A	52
3.4.1	Gaji Pekerja	52
3.4.2	Hari dan Waktu Bekerja	53
3.4.3	Pampasan Pekerja	53
3.4.3.1	Skim Insuran Bencana Pekerjaan	55
3.4.3.2	Skim Pencen Ilat	55
3.4.4	Pemecatan Pekerja	56
3.5	PERLANGGARAN HAK PEKERJA	57
3.5.1	Aduan Yang Diterima	57
3.5.2	Tindakan Jabatan Buruh	58
3.5.2.1	Mengendali Pengaduan	58
3.5.2.2	Penyelesaian Melalui Mahkamah Buruh	59
3.6	KESIMPULAN	59

BAB IV	PENGUMPULAN DATA	62
4.1	PENGENALAN	62
4.2	KAEDAH PENGUMPULAN DATA	63
4.3	REKABENTUK BORANG SOAL SELIDIK	63
	4.3.1 Penyediaan Borang Soal Selidik Pekerja	64
	4.3.1.1 Bahagian Pertama	64
	4.3.1.2 Bahagian Kedua	64
	4.3.1.3 Bahagian Ketiga	66
	4.3.2 Rekabentuk Borang Soal Selidik Majikan	66
4.4	KAEDAH PENSAMPELAN	67
	4.4.1 Pemilihan Sampel	67
	4.4.1.1 Kriteria Sampel	67
	4.4.1.2 Saiz Sampel	67
	4.4.2 Kaedah Pengumpulan Sampel	68
4.5	KAEDAH ANALISIS BORANG SOAL SELIDIK	69
4.6	KESIMPULAN	71

BAB V	HAK PEKERJA DAN TANGGUNGJAWAB MAJIKAN DI TAPAK BINA	72
5.1	PENGENALAN	72
5.2	ANALISIS TERHADAP HAK PEKERJA DI TAPAK BINA	73
	5.2.1 Maklumat Asas Responden	73
	5.2.2 Kontrak Perkhidmatan	75
	5.2.3 Peruntukan Gaji Pekerja	76
	5.2.3.1 Kadar Bayaran Gaji	76
	5.2.3.2 Tempoh Kelewatan Menerima Gaji	77
	5.2.3.3 Jumlah Pendahuluan Gaji	77
	5.2.3.4 Penyata Gaji	78
	5.2.3.5 Kadar Potongan Gaji Responden	79
	5.2.4 Masa Bekerja	80
	5.2.4.1 Jumlah Jam Bekerja Satu Hari	80
	5.2.4.2 Jumlah Jam Kerja Lebih Masa	
	Dalam Satu Hari	81
	5.2.4.3 Kadar Bayaran Kerja Lebih Masa	81

5.2.5	Peruntukan Cuti	83
5.2.5.1	Bilangan Hari Bekerja Satu Minggu	83
5.2.5.2	Kadar Bayaran Bekerja Pada Hari Cuti Rehat Mingguan	84
5.2.5.3	Jumlah Cuti Kelepasan Am Berbayar Satu Tahun	85
5.2.5.4	Kadar Bayaran Kerja Pada Hari Cuti Kelepasan Am Berbayar	85
5.2.5.5	Jumlah Cuti Tahunan Berbayar	86
5.2.5.6	Jumlah Cuti Sakit Tahunan Berbayar	87
5.2.6	Pemberhentian Pekerja	88
5.2.6.1	Tempoh Minimum Notis Perletakan Jawatan	88
5.2.6.2	Jumlah Pampasan Penamatan Kerja Tanpa Notis	89
5.2.7	Pampasan Pekerja	90
5.3	ANALISIS TERHADAP TANGGUNGJAWAB MAJIKAN	94
5.3.1	Maklumat Asas Responden	94
5.3.2	Kontrak Perkhidmatan	95
5.3.3	Peruntukan Gaji	96
5.3.3.1	Kadar Bayaran Gaji	96
5.3.3.2	Tempoh Kelewatan Membayar Gaji	98
5.3.3.3	Jumlah Pendahuluan Gaji	99
5.3.3.4	Jumlah Potongan Gaji	99
5.3.4	Masa Bekerja	100
5.3.4.1	Jumlah Jam Bekerja Satu Hari	100
5.3.4.2	Jumlah Jam Bekerja Lebih Masa	101
5.3.4.3	Kadar Bayaran Kerja Lebih Masa	102
5.3.5	Peruntukan Cuti	102
5.3.5.1	Jumlah Hari Bekerja Satu Minggu	102
5.3.5.2	Kadar Bayaran Kerja Lebih Masa Pada Hari Cuti Rehat Mingguan	103
5.3.5.3	Jumlah Cuti Kelepasan Am Berbayar	104
5.3.5.4	Kadar Bayaran Kerja Pada Hari Cuti Kelepasan Am Berbayar	105
5.3.5.5	Peruntukan Jumlah Cuti Tahunan Berbayar	106

	5.3.5.6 Peruntukan Jumlah Cuti Sakit	
	Tahunan Berbayar	106
	5.3.6 Pemberhentian Pekerja	107
	5.3.6.1 Tempoh Notis Pemberhentian	
	Pekerja	107
	5.3.6.2 Jumlah Pampasan Yang Diberikan	108
	5.3.7 Pampasan Pekerja	109
5.4	TAHAP KESEDARAN PEKERJA TERHADAP HAK	
	MEREKA	112
5.5	KESIMPULAN	115
BAB VI	KESIMPULAN DAN CADANGAN	116
6.1	PENGENALAN	116
6.2	PERBINCANGAN PENEMUAN	116
	6.2.1 Hak Pekerja Berdasarkan Peruntukan	
	Undang-undang	117
	6.2.2 Hak-hak Pekerja Di Tapak Bina dan	
	Tanggungjawab Majikan Kepada Pekerja	117
	6.2.3 Tahap Kesedaran Pekerja Terhadap Hak	
	Mereka	117
6.3	KESIMPULAN	118
6.4	CADANGAN	118
6.5	CADANGAN KAJIAN LANJUTAN	119
	RUJUKAN	120
	BIBLIOGRAFI	124
	LAMPIRAN A	
	LAMPIRAN B	
	LAMPIRAN C	

BAB I

PENDAHULUAN

1.1 PENGENALAN

Industri binaan merupakan salah satu industri yang berkembang maju di Malaysia seiring dengan peningkatan ekonomi negara (Wan Yusoff Wan Mahmood dan Norizan Mansor, 1996). Menurut Bentley (1992), industri binaan merupakan sebuah industri yang berintensifkan buruh dan mempunyai persaingan yang tinggi. Statistik Jabatan Perangkaan Malaysia (2002) menunjukkan jumlah tenaga buruh di Malaysia ialah 9,535,000 orang. Manakala CIDB News (2002) melaporkan bilangan personel binaan yang berdaftar dengan Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan (CIDB) hingga 31 Disember 2001 ialah 234,137 orang.

Kadar penggunaan buruh adalah berbeza daripada satu sektor ke sektor, projek ke projek, negeri ke negeri tetapi biasanya dalam lingkungan yang hampir sama (Langford *et. al*, 1995). Menurut beliau lagi, tanpa manusia tidak akan wujud alam bina (*built environment*) yang kita lihat sekarang ini. Daripada pernyataan ini, jelas menunjukkan peranan pekerja amat penting dalam sesuatu organisasi. Walau bagaimanapun, bagaimana pula dengan hak mereka?